

SPRAWOZDANIE Z REALIZACJI ZADAŃ Z ZAKRESU WSPIERANIA RODZINY I SYSTEMIE PIECZY ZASTĘPCZEJ ZA 2020R.

W ramach realizacji zadań nałożonych na gminę ustawą z dnia 09 czerwca 2011 roku o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Świerczach kontynuuje działania ukierunkowane na wsparcie rodzin przeżywających trudności zaburzające sprawność funkcji opiekuńczo – wychowawczej.

Działania te mają na celu zapewnić dzieciom pełen zakres bezpieczeństwa, harmonijny rozwój i przyszłą samodzielność życiową. Rodzina jest podstawową komórką społeczeństwa oraz naturalnym środowiskiem pełnego rozwoju i dobra wszystkich jej członków.

Szczególne miejsce w tych działaniach zajmuje praca asystenta rodziny.

Zgodnie z art. 179 ust.1 ustawy z dnia 9 czerwca 2011 r. o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej (Dz. U. z 2020 r., poz. 821 z późn. zm.) w terminie do dnia 31 marca każdego roku Wójt składa radzie gminy roczne sprawozdanie z realizacji zadań z zakresu wspierania rodziny oraz przedstawia potrzeby związane z realizacją zadań.

Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Świerczach został wyznaczony jako podmiot wykonujący zadania z zakresu tej ustawy, która została uchwalona *”...dla dobra dzieci, które potrzebują szczególnej ochrony i pomocy ze strony dorosłych, środowiska rodzinnego, atmosfery szczęścia, miłości i zrozumienia, w trosce o ich harmonijny rozwój i przyszłą samodzielność życiową, dla zapewnienia ochrony przysługujących im praw i wolności, dla dobra rodziny, która jest podstawową komórką społeczeństwa oraz naturalnym środowiskiem rozwoju, i dobra wszystkich jej członków, a w szczególności dzieci, w przekonaniu, że skuteczna pomoc dla rodziny przeżywającej trudności w opiece i wychowaniu dzieci oraz skuteczna ochrona dzieci i pomoc dla nich może być osiągnięta poprzez współpracę wszystkich osób, instytucji i organizacji pracujących z dziećmi i rodzicami...”*

Ustawa o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej wyraźnie rozdziela kompetencje gminy i powiatu w ten sposób, że do zadań powiatu przypisuje się organizację pieczy zastępczej, zarówno w obszarze rodzinnym jak i instytucjonalnym, natomiast do zadań własnych gminy przypisuje się pracę z rodziną biologiczną dzieci umieszczonych w pieczy zastępczej.

Regulacja prawna na poziomie samorządu gminnego zakłada wprowadzenie asystenta rodziny , którego celem w pracy jest osiągnięcie przez rodzinę biologiczną podstawowego poziomu stabilności życiowej. Głównym zadaniem jest niedopuszczenie do oddzielenia dziecka od rodziny lub umożliwienie jak najszybszego powrotu dziecka umieszczonego w pieczy zastępczej do rodziców.

Zgodnie z założeniem ustawowym Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Świerczach do katalogu usług wprowadził dodatkowe wsparcie adresowane do rodzin przeżywających trudności opiekuńczo-wychowawcze w postaci asystenta rodziny, którego zadania polegają w szczególności na:

- 1) opracowanie i realizacja planu pracy z rodziną we współpracy z członkami rodziny i w konsultacji z pracownikiem socjalnym, o którym mowa w art.11 ust. 1;*
- 2) opracowanie, we współpracy z członkami rodziny i koordynatorem rodzinnej pieczy zastępczej, planu pracy z rodziną, który jest skoordynowany z planem pomocy dziecku umieszczonemu w pieczy zastępczej;*

- 3) udzielanie pomocy rodzinom w poprawie ich sytuacji życiowej, w tym wzdobywaniu umiejętności prawidłowego prowadzenia gospodarstwa domowego;
- 4) udzielanie pomocy rodzinom w rozwiązywaniu problemów socjalnych;
- 5) udzielanie pomocy rodzinom w rozwiązywaniu problemów psychologicznych;
- 6) udzielanie pomocy rodzinom w rozwiązywaniu problemów wychowawczych z dziećmi;
- 7) wspieranie aktywności społecznej rodzin;
- 8) motywowanie członków rodzin do podnoszenia kwalifikacji zawodowych;
- 9) udzielanie pomocy w poszukiwaniu, podejmowaniu i utrzymywaniu pracy zarobkowej;
- 10) motywowanie do udziału w zajęciach grupowych dla rodziców, mających na celu kształtowanie prawidłowych wzorców rodzicielskich i umiejętności psychospołecznych ;
- 11) udzielanie wsparcia dzieciom, w szczególności poprzez udział w zajęciach psychoedukacyjnych;
- 12) podejmowanie działań interwencyjnych i zaradczych w sytuacji zagrożenia bezpieczeństwa dzieci i rodzin;
- 13) prowadzenie indywidualnych konsultacji wychowawczych dla rodziców i dzieci;
- 14) prowadzenie dokumentacji dotyczącej pracy z rodziną;
- 15) dokonywanie okresowej oceny sytuacji rodziny, nie rzadziej niż co pół roku, i przekazywanie tej oceny podmiotowi, o którym mowa w art. 17 ust. 1;
- 16) monitorowanie funkcjonowania rodziny po zakończeniu pracy z rodziną;
- 17) sporządzanie, na wniosek sądu, opinii o rodzinie i jej członkach;
- 18) współpraca z jednostkami administracji rządowej i samorządowej, właściwymi organizacjami pozarządowymi oraz innymi podmiotami i osobami specjalizującymi się w działaniach na rzecz dziecka i rodziny;
- 19) współpraca z zespołem interdyscyplinarnym lub grupą roboczą, o których mowa w art. 9a ustawy z dnia 29 lipca 2005 r. o przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie (Dz. U. Nr 180, poz. 1493, z 2009 r. Nr 206, poz. 1589 oraz z 2010 r. Nr 28, poz. 146 i Nr 125, poz. 842), lub innymi podmiotami, których pomoc przy wykonywaniu zadań uzna za niezbędną.

Dostrzegając potrzebę pomocy rodzinom oraz zapewnienia oczekiwanego wsparcia, w dniu 4 listopada 2016 r. została uchwalona, ustawa o wsparciu kobiet w ciąży i rodzin „Za życiem” (Dz. U. 2020 poz. 1329 z późn. zm.). Stąd też działania pomocowe państwa powinny być skierowane do całej rodziny. Zgodnie z postanowieniami ustawy instytucje powinny wspomagać takie rodziny. Działania w szczególności dotyczą wczesnego wspomagania rozwoju dziecka, opieki, w tym paliatywnej lub rehabilitacji dzieci, wsparcia dla kobiet w ciąży i ich rodzin w przypadku ciąży powikłanej, pomocy w zabezpieczeniu szczególnych potrzeb, w tym mieszkaniowych, rodzin z dzieckiem posiadającym stosowne zaświadczenie.

Wsparcie osób niepełnosprawnych i ich rodzin stanowi priorytetowe zadanie państwa wymagające podjęcia wieloaspektowych działań. Niepełnosprawność dotyka nie tylko samą osobę niepełnosprawną, ale także członków jej rodziny. Niepełnosprawność wpływa na wiele obszarów życia rodziny, tj. na jej sytuację materialną, społeczną, czy też zdrowotną. Przyjęte rozwiązania prawno-organizacyjne oraz finansowe mają na celu umożliwienie rzeczywistej i pełnej integracji społecznej osób niepełnosprawnych oraz wsparcie psychologiczne, społeczne, funkcjonalne i ekonomiczne ich rodzin.

Podstawą do skorzystania z uprawnień jest zaświadczenie, które potwierdza ciężkie i nieodwracalne upośledzenie albo nieuleczalną chorobę zagrażającą życiu. Zaświadczenie o chorobie, powstałej w prenatalnym okresie rozwoju dziecka lub w czasie porodu, można otrzymać od lekarza ubezpieczenia zdrowotnego, który:

- posiada specjalizację II stopnia lub tytuł specjalisty w dziedzinie: położnictwa i ginekologii, perinatologii lub neonatologii.

Formy wsparcia oferowane przez asystenta rodziny:

- doradztwo w zakresie form i miejsc wsparcia,
 - poradnictwo oferowane kobietom w ciąży i ich rodzinom,
 - poradnictwo w zakresie pielęgnacji i opieki nad niemowlęciem,
 - pomoc w codziennej organizacji życia rodziny, planowanie sposobów spędzania wspólnie wolnego czasu,
 - nauka sprawnego wykonywania obowiązków domowych,
 - doradztwo w zakresie zarządzania budżetem domowym,
 - informowanie, jak działają urzędy, placówki wsparcia rodziny i dziecka,
 - pomoc w sprawach urzędowych, wspieranie rodziny w kontaktach z pracownikami szkoły, przedszkola, sądu, poradni, przychodni, policji, urzędów i innych instytucji,
 - pomoc w zakresie możliwości podniesienia kwalifikacji zawodowych i poszukiwaniu pracy.
- W Gminie Świercze do tej pory żadna rodzina nie skorzystała z tej formy pomocy.

Przystępując do resortowego programu wspierania rodziny i systemu pieczy zastępczej na 2020 rok „**Asystent Rodziny**” zatrudniony był asystent w wymiarze 1 etatu, a koszt jego zatrudnienia wraz z pochodnymi wyniósł **57.243,06 zł.**

- finansowanie z budżetu państwa – 1700,00 zł.
- finansowanie z budżetu gminy – 55.543,06zł.

W 2020 r. asystent pracował z **12 rodzinami**. Wiodącym problemem występującym w rodzinach była niewydolność opiekuńczo- wychowawcza, której towarzyszyły również inne problemy mające wpływ na prawidłowe funkcjonowanie rodziny tj: bezrobocie, niepełnosprawność, choroby psychiczne, konflikty w rodzinie, nadużywanie alkoholu, konflikty z prawem, niezaradność życiowa, zaniedbywanie obowiązku szkolnego dzieci. Praca z rodziną prowadzona była w miejscu zamieszkania rodziny, a także innych miejscach przez nią wskazanych. W trakcie pracy asystent udzielał wsparcia i pomocy:

- w zakresie poprawy sytuacji bytowej, a w szczególności: w zdobywaniu umiejętności prawidłowego prowadzenia gospodarstwa domowego, nauki dbania o ład i higienę w miejscu zamieszkania, motywował go segregacji i wskazywał jak prawidłowo segregować wytwarzane śmieci, wskazywał na konieczność wykonywania określonych obowiązków domowych zarówno przez dorosłych członków rodzin jak i dzieci, doradzał jak prawidłowo zarządzać budżetem domowym, nabywanie umiejętności racjonalnego gospodarowania środkami finansowymi (spłacanie zaciągniętych zobowiązań i wstrzymywanie się od zaciągania kolejnych),
- informacyjnej, gdzie można uzyskać różnego rodzaju pomoc, kierował bądź towarzyszył do instytucji i placówek wspierających dziecko i rodzinę, pomagał w sporządzaniu i wypełnianiu wniosków, pism urzędowych i sądowych, wskazywał jakie uprawnienia i możliwości posiada dana rodzina, porządkowanie dokumentacji, pomoc w realizowaniu bieżących spraw urzędowych,
- w podjęciu leczenia, motywował do systematycznych kontroli, stosowania się do zaleceń lekarskich, dopilnowywał wykupienia leków i ich przyjmowania, monitorował rodziców z wywiązywania się z kontroli stanu zdrowia dzieci i obowiązku ich szczepień, towarzyszył rodzicom do tych placówek,
- w rozwiązywaniu problemów socjalnych polegających na pomocy w zamianie mieszkań, wyszukiwaniu informacji o wynajęciu mieszkania, poprawy warunków mieszkaniowych

poprzez odnowę i drobne remonty, w wyszukiwaniu używanych rzeczy (ubrań czy sprzętu gospodarstwa domowego),

- w nauce prawidłowego sprawowania opieki nad dziećmi, zabezpieczaniu ich podstawowych potrzeb bytowych, poznania zainteresowań, rozwijania uzdolnień, zapewnienia im poczucia bezpieczeństwa i potrzeb emocjonalnych, poprawa wzajemnej komunikacji w relacjach dziecko- rodzic, rozmowy o prawidłowym komunikowaniu się, wyrażaniu uczuć i wzajemnych potrzeb, rozmowy o stosowaniu kar wychowawczych (bez stosowania przemocy) i nagradzania za prawidłowe postępowanie, motywowanie do aktywnego uczestnictwa w życiu szkolnym dziecka, utrzymywanie systematycznego kontaktu ze szkołą dziecka,

- w rozwiązywaniu problemów wychowawczych z dziećmi, motywował do większego zaangażowania w opiekę i wychowanie dzieci, wspólnego spędzania czasu wolnego (gry, zabawy i wspólne spacerzy) w celu odbudowania więzi rodzinnych, wyznaczania granic, uczenie właściwych zachowań odpowiednich do wieku, praca nad usprawnieniem porozumiewania się w rodzinie, którego efektem będzie nabycie prawidłowych nawyków w zakresie mówienia i słuchania oraz używanie odpowiedniego słownictwa adekwatnego do wieku i sytuacji, wspólnego uczestnictwa w świątach rodzinnych, kultywowanie tradycji,

- nawiązywał współpracę rodziców ze szkołą oraz Poradnią Psychologiczno-Pedagogiczną, pomoc w uzyskaniu dofinansowania z PEFRON-u, współpraca z Powiatowym Centrum Pomocy Rodzinie oraz Powiatowym Zespołem ds. Spraw Orzekania i Niepełnosprawności,

- dzieciom w odrabianiu lekcji, rodzicom wskazywał na konieczność dopilnowania dzieci w odrabianiu zadań domowych i przygotowaniu do szkoły,

- w rozwiązywaniu i łagodzeniu konfliktów w rodzinie, zastosowaniu prawidłowej komunikacji, edukował w zakresie prawidłowego pełnienia funkcji opiekuńczo – wychowawczej,

- utrzymywał kontakt z policją, kuratorami rodzinnymi i społecznymi,

- w rodzinach z problemem alkoholowym, prowadził profilaktyczną działalność informacyjną i edukacyjną, kierował do Punktu konsultacyjno-informacyjnego Gminnej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych oraz Poradni Terapii Uzależnień, zachęcał do podjęcia leczenia i motywował do abstynencji,

- w aktywizacji społecznej i zawodowej, zachęcał do zmiany postaw, podnoszenia kwalifikacji zawodowych poprzez udział w szkoleniach, informował o odbywających się kursach oraz możliwości podjęcia prac- społecznie użytecznych przez osoby zarejestrowane, zachęcał do kontynuowania nauki, a w szczególności poszukiwania pracy i jej utrzymania, współpracował z PUP;

- informowano o możliwościach i ofercie wypoczynku podczas wakacji,

- udzielono pomocy w poszukiwaniu pracy, podejmowaniu i utrzymaniu pracy zarobkowej, informowanie o sposobach poszukiwania pracy i informowanie o ofertach,

Ustawa o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej zobowiązuje gminy do realizacji szeregu zadań między innymi **współfinansowanie pobytu dziecka w pieczy zastępczej:**

10% - w pierwszym roku pobytu,

30% - w drugim roku pobytu,

50% - w kolejnych latach.

W rodzinnej formie pieczy w roku 2020 przebywało **6 dzieci**, za których pobyt w rodzinie zastępczej Gmina w 2020 r. opłaciła **39.954,02 zł**.

Należy również zauważyć, że działania zapewniające wsparcie rodziny podjęły również inne jednostki na terenie gminy. Wzmocniła się współpraca pomiędzy GKRPA, Zespołem Interdyscyplinarnym, szkołami i Policją.

Pracownicy Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej we współpracy z innymi jednostkami na bieżąco czuwają nad realizacją Gminnego Programu Wspierania Rodziny, mając na celu przede wszystkim dobro i poprawę życia mieszkańców Gminy Świercze.

W związku ze stosowaniem przemocy w rodzinie Policjanci z Posterunku Policji w Świerczach interweniowali **48 razy**, gdzie w **6** przypadkach stwierdzono znęcanie się nad rodziną, a w **1** stosowano groźby karalne. W związku z powyższym Gminny Zespół Interdyscyplinarny ds. Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie w 2020r. prowadził **7 Niebieskich Kart**. Zamkniętych zostało **4 Niebieskie Karty**. W ramach procedury Niebieska Karta Gminny Zespół Interdyscyplinarny prowadził stały monitoring rodzin objętych procedurą. W 2020r. odbyło się 6 spotkań.

W ramach działań z zakresu wspierania rodziny Policjanci z Posterunku Policji w Świerczach prowadzili spotkania w szkołach Podstawowych w Świerczach oraz Strzegocinie z dziećmi i młodzieżą oraz przedstawicielami sołectw na terenie gminy Świercze podczas, których przeprowadzono rozmowy dotyczące form przemocy w rodzinie i konsekwencji prawnych jej stosowania. Dzielnicowy uczestniczył w spotkaniach Zespołu Interdyscyplinarnego i obejmował nadzorem rodziny dotknięte przemocą, gdzie prowadzona jest procedura Niebieskiej Karty.

W ramach Gminnego Programu Wspierania Rodziny Szkoła Podstawowa w Świerczach w 2020r. podjęła wiele działań na rzecz wspierania rodziny:

- objęto tzw. „Posiłkiem w szkole” 49 uczniów,
- dowozem do szkoły na zajęcia objęto 166 uczniów,
- świetlica szkolna objęła opieką 137 dzieci,
- z zajęć świetlicy z elementami socjoterapii korzystało 28 uczniów,
- realizowano programy profilaktyczne i edukacyjne dla dzieci i młodzieży w których udział wzięła cała społeczność szkolna tj. 256 uczniów,
- organizowano zajęcia z zakresu pomocy psychologiczno- pedagogicznej w których udział wzięło 149 uczniów z zaburzeniami,
- wspomaganie rozwoju (dostosowanie warunków i wymagań uczniom ze specjalnymi potrzebami edukacyjnymi)skorzystało 8 uczniów posiadających orzeczenie wydane przez poradnię psychologiczno- pedagogiczną oraz 8 uczniów posiadających opinię wydaną przez poradnię psychologiczno- pedagogiczną.

Szkoła zatrudnia pedagoga szkolnego, który na bieżąco prowadzi poradnictwo dla dzieci i młodzieży – w 2020 roku prowadził indywidualne spotkania z 73 uczniami.

W zakresie zadań dotyczących zwiększenia kształtowania i wzmacniania umiejętności opiekuńczo-wychowawczych rodziców odbyło się 5 spotkań.

W 2020r. zorganizowano zajęcia w okresie ferii i wakacji z których skorzystało 20 uczniów, zorganizowano wypoczynek dla 20 uczniów oraz udzielano pomocy w odrabianiu lekcji dla 137 uczniów.

Gminna Biblioteka Publiczna w 2020r. realizowała wiele działań mających na celu wspieranie rodziny. Zorganizowano wiele spotkania oraz zajęcia online dla dzieci, młodzieży oraz rodzin z dziećmi:

- w ramach zajęć feryjnych zorganizowano 4 półtoragodzinne spotkania dla dzieci w wieku 6-12 lat w których wzięło udział 8 dzieci,

- w ramach akcji o osobach niepełnosprawnych odbyło się jedno dwugodzinne spotkanie dla dzieci 6-15 lat w którym wzięło udział 20 dzieci,
- w ramach zajęć wakacyjnych zorganizowano 12 spotkań półtoragodzinnych dla 10 osobowej grupy dzieci w wieku 6-12 lat.

Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w 2020r. udzielił pomocy wynikającej z ustawy o pomocy społecznej w formie:

- zasiłek stały - 24 osoby,
- zasiłek okresowy – 20 osoby,
- zasiłek celowy - 107 osób,
- posiłku -124 osoby,
- usług opiekuńczych,
- specjalistycznych usług opiekuńczych – 2 osoby,
- praca socjalna – 142 osoby,
- sprawienie pogrzebu – 1 osoba

Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Świerczach realizuje program „**Posiłek w szkole i w domu**” we wszystkich szkołach znajdujących się na terenie gminy. Z pomocy w tej formie w roku 2020 skorzystało **124 dzieci** - na łączną kwotę 18 900,00 zł.

Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w roku 2020 wydał żywność najuboższym mieszkańcom gminy. Podpisano umowę z Bankiem Żywności w Ciechanowie na przekazywanie gotowych artykułów spożywczych dla najuboższej ludności Unii Europejskiej. Programem tym objęto **96 rodzin** w tym **257 osób**.

W 2020r. złożono 21 wniosków o Kartę Dużej Rodziny i wydano 69 kart Ogólnopolska Karta Dużej Rodziny to system zniżek oraz uprawnień dla rodzin wielodzietnych. Zgodnie z ustawą z dnia 5 grudnia 2014 r. o Karcie Dużej Rodziny - karta przysługuje niezależnie od dochodu rodzicom, którzy mają na utrzymaniu co najmniej troje dzieci.

W ramach realizowanych zadań w 2020r. z zakresu świadczeń rodzinnych, świadczeń z funduszu alimentacyjnego GOPS Świercze zgodnie z ustawą o świadczeniach rodzinnych z dnia 28 listopada 2003 r. oraz ustawą z dnia 7 września 2007 r. o pomocy osobom uprawnionym do alimentów przyznawał świadczenia zgodnie z ww. ustawami:

- świadczenia rodzinne 210 rodzinom, wartość wypłaconych świadczeń w 2020r. wynosi 1 598 476,96 zł
- jednorazowa zapomoga z tytułu urodzenia się dziecka 32 rodziny, wartość wypłaconych świadczeń w 2020r. wynosi 32 000,00 zł
- świadczenia z funduszu alimentacyjnego 20 rodzin, wartość wypłaconych świadczeń w 2020r. wynosi 153 286,42 zł

Z dniem 1 kwietnia 2016 r. weszła w życie ustawa z dnia 11 lutego 2016 r. o pomocy państwa w wychowywaniu dzieci, gwarantująca prawo do świadczenia wychowawczego matce, ojcu albo opiekunowi faktycznemu dziecka w wysokości 500,00 zł miesięcznie na dziecko. W 2020r. wnioski złożyło 539 rodzin, wartość wypłaconych świadczeń w 2020r. wynosi 4 957 797,60 zł

Ze świadczenia „Dobry Start” w 2020r. skorzystało 382 rodziny, wartość wypłaconych świadczeń 171300 zł.

Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej sporządza sprawozdania rzeczowo-finansowe z zakresu wspierania rodziny oraz przekazuje je właściwemu wojewodzie, w wersji elektronicznej.

Pracownicy Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej we współpracy z innymi jednostkami na bieżąco czuwają nad realizacją Gminnego Programu Wspierania Rodziny, mając na celu przede wszystkim dobro i poprawę życia mieszkańców Gminy Świadczenie. Pracę w rodzinie, z rodziną i dla rodziny, poszukiwanie trafnych rozwiązań opiekuńczo-wychowawczych, dążenie do osiągnięcia przez rodzinę podstawowego poziomu stabilizacji życiowej, niedopuszczenie do oddzielenia dziecka od rodziny biologicznej i umieszczenia go w pieczy zastępczej, stałą współpracę z jednostkami samorządowymi, podmiotami i osobami specjalizującymi się w działaniach na rzecz dziecka i rodziny oraz z zespołem interdyscyplinarnym.

Wskazane jest w latach następnych podejmowanie przez gminę następujących działań:

- utrzymanie i rozwój gminnego systemu opieki nad dzieckiem,
- zapewnienie rodzinom przeżywającym trudności wsparcia i pomocy specjalistycznej,
- praca z rodzinami przeżywającymi trudności w celu poprawy ich kompetencji wychowawczych aby ograniczyć liczbę dzieci umieszczanych w pieczy zastępczej.
- zabezpieczenie środków finansowych na pokrycie części kosztów związanych z pobytem dzieci w pieczy zastępczej.
- prowadzenie poradnictwa dla rodzin w kryzysie i tworzenie systemu szybkiej interwencji.
- zabezpieczenie finansowe pracy asystenta rodziny oraz kosztów szkoleń asystenta,
- podejmowanie działań profilaktycznych zapobiegających niekorzystnym zjawiskom społecznym (profilaktyka),
- tworzenie dla dzieci sprzyjających warunków do rozwijania zainteresowań,
- realizowanie programów mających na celu wsparcie rodzin.

Gminny Ośrodek pomocy Społecznej otwarty jest na nowe zadania , które w razie potrzeby świadczone są mieszkańcom.

Przygotowała:

Agnieszka Głuszewska – asystent rodziny